

УДК 373.51

СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Пасіхов Юрій

Лабораторія ІКТ фізико-математичної гімназії №17 м. Вінниця, Україна

Анотація

В статті викладено науково-методичне обґрунтування всеукраїнського експериментального дослідження роботи закладу загальної середньої освіти в умовах використання інформаційно-освітнього середовища, що проводиться на базі ФМГ №17 м. Вінниця (наказ МОН Молодьспорт №841 від 26.07.2012)

Актуальність дослідження

Дистанційне навчання все більш активно використовується у сучасній практиці загальної середньої освіти. Формується мережа кінцевих споживачів дистанційних послуг: учні, вчителі, навчальні заклади. Одним з можливих шляхів забезпечення рівного доступу до якісної освіти, розбудови інформаційно-комунікаційного середовища навчальних закладів України, удосконалення структури системи освіти відповідно до проекту Національної стратегії розвитку освіти є створення мережі ресурсних центрів дистанційної освіти. Така мережа може самостійно динамічно розвиватись, і при цьому органічно співіснувати і взаємодіяти з існуючою мережею навчальних закладів. Отже, актуальною є проблема розроблення, аналізу та наукового обґрунтування структури та функціональності мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів. Зауважимо, що така діяльність (дистанційна форма навчання), з одного боку, потребує якісного моніторингу ІКТ - компетентностей учителів та учнів, а з іншого - є проявом ІКТ - компетентності на практиці. Результати дослідження сприятимуть підвищенню ефективності використання та впровадження у навчально-виховний процес інформаційно-комунікаційних технологій. А саме: учні отримають можливість застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі – ІКТ) у навчально-виховному процесі; зросте кількість практичних навчальних завдань, які сприятимуть розвитку ІКТ - компетентності учнів; додаткові можливості вдосконалення навичок володіння інформаційно-комунікаційними технологіями учителями позитивно впливатимуть на підвищення ефективності викладання шкільних предметів.

Мета дослідження

Створити модель інформаційно-освітнього середовища як форми організації навчально-виховного процесу загальноосвітнього навчального закладу, розробити, проаналізувати, науково обґрунтувати та практично апробувати структури і функціональність мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів. А також перевірити на практиці ефективності теоретичних положень та запропонованих технічних, методичних, організаційних рішень щодо функціонування та застосування школами ресурсних центрів дистанційного навчання.

Гіпотеза дослідження

Активне використання технологій дистанційного навчання учнів загальноосвітнього навчального закладу є можливим і ефективним у сучасних умовах, забезпечує рівний доступ до якісної освіти, формує та розвиває ІКТ - компетентності всіх учасників навчально-виховного процесу, якщо створено специфічне інформаційно-комунікаційне середовище навчального закладу, що надає освіту дистанційно.

Завдання дослідження

- Провести систематизацію світового та вітчизняного досвіду, тенденцій розвитку у галузі формування та застосування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти та засобів моніторингу рівня ІКТ - компетентності;
- теоретично обґрунтувати та розробити концепцію створення ресурсного центру дистанційної освіти;
- теоретично обґрунтувати типову модель експериментального ресурсного центру дистанційної освіти;
- розробити рекомендації щодо використання у навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу ресурсного центру дистанційної освіти;
- розробити психолого-педагогічні рекомендації щодо технології дистанційного навчання у ресурсному центрі дистанційної освіти;
- розробити методику та засоби дистанційного моніторингу та діагностики рівня ІКТ - компетентності вчителів та учнів;
- розробити методику збору та накопичення поточних та експериментальних даних про процес та результати навчальної діяльності у дистанційній формі при використанні ресурсного центру дистанційної освіти ;
- узагальнити та оформити результати дослідження.

Об'єкт дослідження

Процес створення інформаційно-освітнього середовища як форми організації навчально-виховного процесу загальноосвітнього навчального закладу.

Предмет дослідження

Організація інформаційно-комунікаційного середовища дистанційного навчання базового навчального закладу.

База дослідження

Фізико-математична гімназія № 17 м. Вінниці. На сьогодні у фізико-математичної гімназії 17 м. Вінниці створені всі основні компоненти, з яких можна побудувати ресурсний центр дистанційної освіти, а саме:

- інтерактивний інтернет-ресурс <http://disted.edu.vn.ua> – система дистанційної підтримки навчального процесу;
- інтерактивний інтернет-ресурс <http://test.edu.vn.ua> – система дистанційної підтримки процесів розроблення тестів та проведення тестування;
- інтерактивний інтернет-ресурс проведення інтелектуальних змагань учнів <http://netoi.org.ua>;
- інтерактивна система підтримки життєдіяльності навчального закладу <http://ios.eu.vn.ua>;
- система електронного документообігу <http://vmuodoc.edu.vn.ua>;
- інтерактивний інтернет-ресурс <http://dodobok.edu.vn.ua> - творча майстерня учителя;
- інтерактивний інтернет-ресурс <http://znz.edu.vn.ua> - он-лайн система статистичної звітності та контролю роботи закладу освіти;
- власний вузол Інтернет (дата-центр), який забезпечує доступ до Інтернету школам міста Вінниці та хостинг всім ресурсам проекту.

Наукова новизна і теоретичне значення дослідження

1. Теоретичне та експериментальне обґрунтування змістово-функціональних компонентів ресурсного центру дистанційної освіти.

2. Визначення організаційних, технологічних, психолого-педагогічних умов забезпечення використання ресурсного центру дистанційної освіти для забезпечення дистанційної підтримки навчального процесу у загальноосвітньому навчальному закладі.

Практичне значення

Учні отримають можливість застосовувати інформаційно-комунікативних технологій не тільки на уроках інформатики, а й з метою вивчення інших навчальних дисциплін;

збільшується кількість практичних завдань, які сприяють розвитку ІКТ -компетентності.

Учителі-предметники отримають можливість вдосконалити навички володіння:

- інформаційно-комунікаційними технологіями та підвищити ефективність викладання своїх предметів
- розробкою програм та методичних рекомендацій для підготовки вчителів до навчання учнів у дистанційній формі;
- доборі та створенні діагностичного інструментарію освіти визначення ІКТ -компетентностей;
- формуванні рекомендацій щодо впровадження одержаних результатів у практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів України.

Очікувані результати

- створення моделі сприятливого інформаційно-освітнього середовища загальноосвітнього навчального закладу;
- підготовка, апробація й впровадження дистанційних курсів підвищення кваліфікації педагогів загальноосвітніх навчальних закладів з теми дослідження;
- розробка й апробація системи тестового контролю рівня навчальних досягнень учнів;
- підготовка методичних рекомендацій щодо організації функціонування ресурсних центрів дистанційної освіти та технологій навчання з використанням ресурсного центру дистанційної освіти;
- комплексний моніторинг освітніх потреб учасників навчально-виховного процесу навчальних закладів;
- створення системи психолого-педагогічного консультування учасників навчально-виховного процесу;
- оприлюднення результатів дослідно-експериментальної роботи.

Список використаних джерел:

1. Про Національну доктрину розвитку освіти / Указ Президента України від 17. 04. 2002 р. № 347 // Освіта України. – 2002. - № 33.;
2. Пасіхов Ю.Я. “З досвіду створення гімназійного вузла Інтернет та використання його можливостей в навчальному процесі” // Матеріали першої міжнародної науково-методичної конференції “Інтернет-Освіта-Наука-98” УНІВЕРСУМ-Вінниця, 1998, ст 44-54;
3. Пасіхов Ю.Я. Впровадження дистанційної підтримки традиційних форм освіти в середній школі // ІНТЕРНЕТ-ОСВІТА-НАУКА-2006, П’ята міжнародна конференція ІОН-2006, 10-14 жовтня, 2006. Збірник матеріалів конференції. Том 1. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2006. – С. 438-447